

รายงาน

ของ

คณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๕๗๖๕/๒๕๕๖

(สำเนา)

รัฐสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการร่วมกัน
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๑ คน ประกอบเป็น
คณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ....
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ (๓) นั้น มีรายนามแต่ละสภา ดังนี้

สภาผู้แทนราษฎร

๑. นายขจิตร์ ชัยนิคม
๒. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์
๓. นายชลน่าน ศรีแก้ว
๔. นางสาวนริศ อติเทพวรพันธ์
๕. นายนิยม เวชกามา
๖. นายบุญยอด สุขถิ่นไทย
๗. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน
๘. นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช
๙. นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล
๑๐. นายวัชระ เพชรทอง
๑๑. นายอรรถพร พลบุตร

วุฒิสภา

๑. นายเจริญ ภัคดีวานิช
๒. ศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง
๓. นายไพโรจน์ พลเพชร
๔. นายมรรณพ เดชวิทักษ์
๕. นางสาวรสนา โตสิตระกูล
๖. นายวันชัย สอนศิริ
๗. นายวิเชียร คันฉ่อง
๘. ศาสตราจารย์วิรัตน์ พานิชย์พงษ์
๙. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์
๑๐. นายสมชาย แสวงการ
๑๑. นางสาวสารี อ๋องสมหวัง

บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อให้โปรดนำเสนอนที่ประชุมสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล

(นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล)
ประธานคณะกรรมการร่วมกัน

สำนักกรรมการ ๓
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๙ - ๖๐๐
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๐

สำเนาถูกต้อง

๙.

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

นางนภาพรณัฏ์ แพทย์พันธุ์/ร่าง
นางอุทุมพร ชัยมงคล/พิมพ์
นายนาถะ ดวงวิชัย/ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ - นางนภาพรณัฏ์ แพทย์พันธุ์

ครั้งที่ ๒ - นายนาถะ ดวงวิชัย

ครั้งที่ ๓ - นายสรศักดิ์ เพียรเวช

รายงานคณะกรรมการร่วมกัน

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ และที่ประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๑ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. .... นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. คณะกรรมการร่วมกันได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายสมชาย แสวงการ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายชลน่าน ศรีแก้ว	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายอรรถพร พลบุตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นางสาวนริศ อติเทพวรพันธุ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๖) นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๗) นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๘) นางสาวรสนา โตสิตระกูล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๙) นายวันชัย สอนศิริ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๐) นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการร่วมกันได้มีมติตั้งนางนภาพรณัฏ์ แพทย์พันธุ์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๖๘

๓. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๓.๑ กระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

(๑) นางสาวเรวดี วีระวุฒิพล	ผู้อำนวยการกองนิติการ
(๒) นายณรงค์ งามสมมิตร	นิติกรชำนาญการพิเศษ กองนิติการ
(๓) นางสาวเรือนแก้ว เนตรมุกดา	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
(๔) นางสาวเพ็ญพร ปักเข็ม	นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ
(๕) นางสาวเสาวนีย์ พลอยดำ	นิติกรปฏิบัติการ

- ๓.๒ กระทรวงยุติธรรม
- (๑) นายวัลลภ นาคบัว รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
- (๒) นายสายชล ยิ่งรอด ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนา
- (๓) นายอัศวพงษ์ เวชยานนท์ นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ
- ๓.๓ สำนักงานศาลยุติธรรม
- (๑) นายชาญณรงค์ ปราณีจิตต์ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น
- (๒) นายชัยรัตน์ วงศ์วีรธร ผู้พิพากษาชั้นต้น
- (๓) นางสาววิมลวรรณ อนุหนายนันท์ นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
- (๔) นายอดิสร เสนาใหญ่ นิติกรสำนักงานศาลยุติธรรม
- ๓.๔ สำนักงานอัยการสูงสุด
- (๑) นายธานิต วงศาโรจน์ อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
- (๒) พันตำรวจเอก กุ๊เกียรติ เจริญบุญ อัยการประจำกอง
- (๓) นายทศพล บุ่งทอง สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย
- นิติกรปฏิบัติการ
- ๓.๕ สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- นายสรล สีนุชก ผู้อำนวยการศูนย์ติดตามประเมินผล
- และประสานงานภาครัฐ
- ๓.๖ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑) นายธำรง อรุณสันติเดชา นิติกรชำนาญการพิเศษ
- (๒) นางสาววิราภรณ์ ชินวงศ์ นิติกรปฏิบัติการ
- ๓.๗ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๑) นายจิรัชัย มุลทองโรย เลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๒) นายสุทธิศักดิ์ ภัทรมานะวงศ์ รองเลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๓) นายพัศกร ทัทมมงคล นิติกรชำนาญการ
- (๔) นายปณิธาน ช่อผูก นิติกรชำนาญการ
- (๕) นางสาวณัฐกัญญาณ์ อภิรักษ์สันติกุล นิติกรชำนาญการ
- (๖) นางสาวจิตรตรา จันชิน นิติกรชำนาญการ
- ๓.๘ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- นายวิทัศน์ ไรจนวรฤทธิ์ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

๓.๙ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(๑) นายทวีศักดิ์ วาณิชย์เจริญ	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
(๒) นางสาวธนพร ทับสุพรรณ	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ
(๓) นายณรงค์ บุญโถ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนา ระบบราชการ

๓.๑๐ สำนักงบประมาณ

(๑) นางวิยดา โชติรัตน์ศิริ	ผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ การงบประมาณเพื่อการบริหาร นิติกรชำนาญการพิเศษ
(๒) นางภริญา ภัทรปรีดา	

๓.๑๑ กรมบัญชีกลาง

นางสาวเยาวนุช วิทยาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายกรมบัญชีกลาง

๓.๑๒ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) พันตำรวจเอก ไพฑูรย์ คุ้มสระพรหม	รองผู้บังคับการปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
(๒) พันตำรวจเอก ชำนาญเดช แดงจ้อย	ผู้กำกับการภาค ๑

๓.๑๓ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

นางสาวแววดาว เขียวเกษม	ผู้ประสานเครือข่ายผู้บริโภค มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

๓.๑๔ สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค

(๑) นางสาวบุญยืน ศิริธรรม	ประธานสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค
(๒) นางสาวกชนุช แสงแสง	ตัวแทนผู้เสนอกฎหมาย ภาคตะวันออก
(๓) นางสาวชโลม เกตุจินดา	ตัวแทนผู้เสนอกฎหมาย ภาคใต้
(๔) นางประจวบ ทิทอง	ตัวแทนผู้เสนอกฎหมาย กรุงเทพฯ
(๕) นางสาวสุภาพร ถิ่นวัฒนากุล	ตัวแทนผู้เสนอกฎหมาย ภาคเหนือ
(๖) นายปฏิวัติ เฉลิมชาติ	ตัวแทนผู้เสนอกฎหมาย ภาคอีสาน
(๗) นางสาวชลดา บุญเกษม	ตัวแทนผู้เสนอกฎหมาย ภาคกลาง

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการฯ ร่วมกันได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ กระทรวงพาณิชย์

นายประโยชน์ บำเพ็ญสุด	ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ และดัชนีเศรษฐกิจการค้า

“มาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานกิจการขององค์การ ประกอบด้วย

(๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นการอุดหนุนเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๓๔

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงเป็นรายปีจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี โดยรัฐบาลพึงจัดสรรให้เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการ และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์การแต่ต้องไม่น้อยกว่าที่ สาม บาทต่อหัวประชากร และในทุกสามปี ให้มีการกำหนดจำนวนอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นไว้ในพระราชกฤษฎีกา โดยปรับตามดัชนีค่าครองชีพ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ

(๔) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ

(๕) รายได้อื่น

การรับเงินตาม (๓) และ (๕) ต้องไม่เป็นการกระทำที่อาจทำให้องค์การขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดหรือแย้งต่อวัตถุประสงค์ขององค์การ”

๕.๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามมาตรา ๘ (๒) ให้องค์การเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปขององค์การไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการเข้าชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว

มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๕.๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐ รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้รับใช้/ผู้ทูลเกล้าฯ ให้ตามมาตรา ๘ (๓) หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๔) และ (๕) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ

ให้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินตามมาตรา ๘ (๑) และ (๒) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว

มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๕.๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓ กรรมการตามมาตรา ๑๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) เป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบการ หรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการเคยมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว

(๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

(๙) เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๑๐) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกินกว่าสองคณะ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓ กรรมการตามมาตรา ๑๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

- (๓) ตัดยาเสพติดให้โทษ
- (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๗) เป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบการ หรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับการเสนอชื่อ เป็นผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการเคยมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว
- (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง
- (๙) เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น
- (๑๐) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกินกว่าสองคณะ”

๕.๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภานายความ
- (๑/๑) อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน
- (๒) นายกสภาคมนำสตรีพัฒนาชุมชนไทย
- (๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
- (๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน
- (๕) ประมุขฝ่ายนายกสภาคมนักการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
- (๖) ประธานสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์
- (๗) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

(๘) เลขธิการคณะกรรมการสุภาพแห่งชาติ
ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา โดยมีเลขธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและให้องค์การทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

คณะกรรมการสรรหาต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง และกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว

มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๕.๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

(๒) ตรวจสอบการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและรายงานไปยังหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ และอาจรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา รวมทั้งเผยแพร่เรื่องดังกล่าวต่อสาธารณชน ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดังกล่าวรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

(๓) ดำเนินการและสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นจริง หรือแจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ในการนี้จะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบการด้วยก็ได้

(๔) สนับสนุนการใช้สิทธิร้องเรียนหรือการดำเนินคดีของผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภค ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบการ และดำเนินการให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

(๕) ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแต่งตั้งพนักงานอัยการดำเนินคดีตามที่อัยการสูงสุดเห็นสมควรได้ และในการดำเนินคดีนั้นให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้องและการดำเนินคดีดังกล่าวให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวงแต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

(๖) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้บริโภค ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๗) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัย รวมทั้งจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภคหรือประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๘) จัดให้มีการประชุมสมัชชาองค์กรผู้บริโภคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อประเมินการดำเนินงานขององค์กร และติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคเพื่อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค

(๙) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่

(๑๐) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์กร

(๑๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์กรในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไปขององค์กร

- (ข) การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ
  - (ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ
  - (ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง
  - (จ) การบริหารและจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชี และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ
  - (ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ
  - (ช) การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การ
- (๑๒) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของเลขาธิการ
- (๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
- ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามวรรคหนึ่ง (๑๑) (จ) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว   มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๕.๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและสุจริตเป็นกลาง และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมขององค์การอย่างเคร่งครัด รวมทั้งต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนด้วย”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว   มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๕.๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒ คณะกรรมการ ~~สภาผู้แทนราษฎร~~ หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ อาจเชิญข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการ ~~สภาผู้แทนราษฎร~~ หรือคณะอนุกรรมการดังกล่าว”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว   มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๕.๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ โดยอย่างน้อยต้องมีคณะอนุกรรมการกิจการศาลด้วยการประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้คงไว้ตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร

๕.๑๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๕ ให้มีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ

ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งเลขาธิการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการขององค์การ

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓ ข. (๑) ถึง (๙)

(๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ

(๓) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๕.๑๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรโดยเพิ่มความเป็นหมวด ๔ บทกำหนดโทษ และมาตรา ๓๒/๑ ดังนี้

“หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๒/๑ คณะกรรมการหรือกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือปฏิบัติหน้าที่ของตนไม่เป็นอิสระ หรือไม่เป็นกลางและไม่คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว

มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๒/๑ คณะกรรมการหรือกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือปฏิบัติหน้าที่ที่ขัดแย้งไม่เป็นอิสระ หรือไม่เป็นกลางไม่ค้ำประกันผลประโยชน์ของประชาชนตามที่บัญญัติและประสงค์และประสงค์ตามมาตรา ๑๙ แห่งร่างรัฐธรรมนูญ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(มาตรา ๓๒/๑ ได้ปรับแก้เป็นมาตรา ๓๓)

๕.๑๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๘ (๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการดังกล่าว เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การและการบริหารงานขององค์การ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งเลขาธิการตามมาตรา ๒๘ ให้ประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ ด้วย สำหรับการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการ ของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว   มีมติให้คงไว้ตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร
(มาตรา ๓๔ ได้ปรับแก้เป็นมาตรา ๓๕)

๕.๑๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรโดยเพิ่มความเป็นมาตรา ๓๕ ดังนี้

“มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์การให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการเป็นครั้งแรกหลังจากที่ได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว   มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์การให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการเป็นครั้งแรกหลังจากที่ได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒”

(มาตรา ๓๕ ได้ปรับแก้เป็นมาตรา ๓๖)

๖. ข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการร่วมกัน

ที่ประชุมคณะกรรมการธิการร่วมกันได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. .... ซึ่งวุฒิสภาได้ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติม โดยคณะกรรมการธิการร่วมกันได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการธิการร่วมกันเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณา ดังนี้

๖.๑ การตรากฎหมายในอนาคตควรคำนึงถึงการกำหนดอัตราขั้นต่ำของจำนวนเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงเป็นรายปีจากงบประมาณแผ่นดิน เพื่อการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์การ เพราะอาจจะทำให้รัฐบาลขาดความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณแผ่นดินในขณะนั้น

๖.๒ กรณีที่จะมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในอนาคต องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหากรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคควรคำนึงถึงที่มาของคณะกรรมการสรรหาดังกล่าว โดยพิจารณาจากความหลากหลายของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคด้วยเช่นกัน นอกจากนี้จะคำนึงถึงตัวแทนจากองค์กรที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชน เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเกิดขึ้น

๖.๓ การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ควรเน้นการทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ รวมทั้งการให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ตลอดจนการตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นสำคัญ

๖.๔ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำเป็นต้องมีเงินงบประมาณที่เป็นเงินทุนประเดิมในการจัดตั้งและบริหารงานขององค์การดังนั้นเพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์ในการที่จะส่งเสริมให้มีการก่อตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น รวมทั้งหากในกรณีที่องค์การได้มีการก่อตั้งขึ้นภายหลังปีงบประมาณ ซึ่งอาจทำให้องค์การไม่มีเงินงบประมาณในการดำเนินกิจการต่อไปได้ จึงเห็นควรให้คณะรัฐมนตรีเร่งดำเนินการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการดังกล่าว เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การ และการบริหารงานขององค์การ

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ และข้อสังเกต ตามมติของคณะกรรมการธิการร่วมกัน มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายวันชัย สอนศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการธิการร่วมกัน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง
ผู้บริโภค พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“องค์การ” หมายความว่า องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
“องค์กรผู้บริโภค” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคล
หรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์และมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคโดยไม่แสวงหากำไรหรือรายได้
มาแบ่งปันกัน และต้องเป็นอิสระไม่ถูกจัดตั้งหรือตกอยู่ภายใต้อำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมของหน่วยงาน
ของรัฐหรือผู้ประกอบการ

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค
ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการภาครัฐหรือภาคเอกชน

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง
ผู้บริโภค

“รองประธานกรรมการ” หมายความว่า รองประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อ
การคุ้มครองผู้บริโภค

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตรา และการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๖ ให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง

มาตรา ๗ กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การ ประกอบด้วย

(๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นการอุดหนุนเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๓๕

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงเป็นรายปีจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี โดยรัฐบาลพึงจัดสรรให้เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์การแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามบาทต่อหัวประชากร และในทุกสามปีให้มีการกำหนดจำนวนอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นไว้ในพระราชกฤษฎีกาโดยปรับตามดัชนีค่าครองชีพ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๔) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ

(๕) รายได้อื่น

การรับเงินตาม (๓) และ (๕) ต้องไม่เป็นการกระทำที่อาจทำให้องค์การขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดหรือแย้งต่อวัตถุประสงค์ขององค์การ

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามมาตรา ๘ (๒) ให้องค์การเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปขององค์การไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สมาชิกวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการเข้าชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๐ รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี
บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้ทักให้ตามมาตรา ๘ (๓) หรือได้มาโดย
การซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๔) และ (๕) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์
ขององค์การ

ให้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน
ขององค์การ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินตามมาตรา ๘ (๑) และ (๒) ให้ตกเป็น
ที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้

มาตรา ๑๑ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน
การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อย
หกเดือนต่อครั้ง

ให้องค์การจัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี
ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการ
แต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงิน
และทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำรายงานประจำปีเสนอ
ต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชี
รับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย

หมวด ๒

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการองค์การอิสระ
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” ประกอบด้วย

(๑) กรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งคณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภค
ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ด้านละหนึ่งคน โดยในจำนวนดังกล่าวต้อง
คำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

(ก) ด้านการเงินและการธนาคาร

(ข) ด้านการบริการสาธารณะ

(ค) ด้านที่อยู่อาศัย

- (ง) ด้านบริการสุขภาพ
  - (จ) ด้านสินค้าและบริการทั่วไป
  - (ฉ) ด้านสื่อสารและโทรคมนาคม
  - (ช) ด้านอาหาร ยา หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- (๒) กรรมการจำนวนแปดคนซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขตตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๓) (ข)

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการหนึ่งคน

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และเลขาธิการอาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้

มาตรา ๑๓ กรรมการตามมาตรา ๑๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือก

เป็นกรรมการ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อรายผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) เป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบการ หรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการเคยมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว

(๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

(๙) เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๑๐) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกินกว่าสองคณะ

มาตรา ๑๔ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภาทนายความ
- (๒) อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน
- (๓) นายกสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย
- (๔) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
- (๕) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน
- (๖) นายกสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
- (๗) ประธานสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์
- (๘) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

- (๙) เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา โดยมีเลขธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและให้องค์การทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

คณะกรรมการสรรหาต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง และกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดตามมาตรา ๑๖
- (๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหามอบหมาย

มาตรา ๑๖ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่น ๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกันโดยมีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน

(๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภคนั้นจะประสงค์จะเสนอผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้นทะเบียน โดยองค์กรผู้บริโภคนั้นจะต้องมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์ในเขตพื้นที่ที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนดตาม (๑) อย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ในวันที่ขอขึ้นทะเบียน

(๓) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๒) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(ก) กรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ในด้านใดด้านหนึ่งจำนวนหนึ่งคน โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านที่มีการเสนอ

(ข) กรรมการเขตตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๒) จำนวนหนึ่งคน โดยในวันที่ได้มีการเสนอชื่อ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้ที่มีผลงานและประสบการณ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรผู้บริโภคที่เสนอมาหรือองค์กรผู้บริโภคอื่นที่ขึ้นทะเบียนในเขตเดียวกัน

(๔) คัดเลือกกรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) จากรายชื่อผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตาม (๓) (ก) จำนวนด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรกของแต่ละด้านเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละด้านนั้น ๆ

(๕) จัดให้ผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตาม (๓) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรกของแต่ละเขตเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละเขตนั้น ๆ

เมื่อคณะกรรมการสรรหาได้รับขึ้นทะเบียนองค์กรผู้บริโภคตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เป็นอันใช้ได้การวินิจฉัยของศาลในภายหลังจากการขึ้นทะเบียนนั้นเป็นการไม่ชอบ ไม่ให้มีผลกระทบต่อการที่คณะกรรมการสรรหาได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

องค์กรผู้บริโภคใดที่ถูกปฏิเสธการขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้แต่การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการเสนอชื่อหรือการคัดเลือกกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ได้รับความเสียหายจากการคัดเลือกตาม (๔) หรือ (๕) อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองได้ แต่ไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการใด ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เว้นแต่ศาลปกครองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ อันเป็นผลให้บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการสรรหา

มาตรา ๑๗ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการ ซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรืออ่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองในด้านเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๖ (๔) หรือของเขตเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๖ (๕) แล้วแต่กรณี ซึ่งได้รับคะแนน ในลำดับถัดไปเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปให้ดำเนินการ

เลือกใหม่ตามมาตรา ๑๖ ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการกรรมการตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ต้องให้ได้สัดส่วนของเพศตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ด้วย และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

(๒) ตรวจสอบการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและรายงานไปยังหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ และอาจรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา รวมทั้งเผยแพร่เรื่องดังกล่าวต่อสาธารณชน ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดังกล่าวรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

(๓) ดำเนินการและสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นจริง หรือแจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ในการนี้จะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบการด้วยก็ได้

(๔) สนับสนุนการใช้สิทธิร้องเรียนหรือการดำเนินคดีของผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภค ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบการ และดำเนินการให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

(๕) ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง เพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแต่งตั้งพนักงานอัยการดำเนินคดีตามที่อัยการสูงสุดเห็นสมควรได้ และในการดำเนินคดีนั้นให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้องและการดำเนินคดีดังกล่าว ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวง แต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

(๖) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้บริโภค ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๗) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัย รวมทั้งจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภคหรือประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๘) จัดให้มีการประชุมสมัชชาองค์กรผู้บริโภคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อประเมินการดำเนินงานขององค์กร และติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคเพื่อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค

(๙) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่

(๑๐) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์กร

- (๑๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การในเรื่องดังต่อไปนี้
- (ก) การบริหารงานทั่วไปขององค์การ
  - (ข) การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ
  - (ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ
  - (ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง
  - (จ) การบริหารและจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชี และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ
  - (ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ
  - (ช) การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การ
- (๑๒) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของเลขาธิการ
- (๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
- ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามวรรคหนึ่ง (๑๑) (จ) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระ เป็นกลาง และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมขององค์การอย่างเคร่งครัด รวมทั้งต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนด้วย

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณา และให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นโดยเร็ว หากคณะกรรมการไม่พิจารณาให้ความเห็นในระยะเวลาอันสมควรให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้เสนอความเห็นต่อหน่วยงานของรัฐให้มีการดำเนินการตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้

ให้หน่วยงานที่ได้รับความเห็นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ อาจเชิญข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๒๓ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ ได้รับ เบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงาน ขององค์การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้ ให้องค์การจัดให้มีการประเมินผล การดำเนินงานขององค์การตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่นานกว่าสามปี

การประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญ ในด้านการประเมินผลกิจการ โดยมีการคัดเลือกตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

การประเมินผลการดำเนินการขององค์การจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผล ในด้านประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาองค์การ และในด้านการสนับสนุนจากประชาชน หรือในรายละเอียดอื่น ตามที่คณะกรรมการจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น

ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นเป็นการเฉพาะกาล จะจัดให้มีการประเมินเป็นครั้งคราวตามมาตรา นี้ ด้วยก็ได้

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ตลอดจนอุปสรรค และแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาภายในสามเดือน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาอาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการชี้แจง การดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

หมวด ๓

เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๒๘ ให้มีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ

ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งเลขาธิการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการขององค์การ
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓ ข. (๑) ถึง (๙)
- (๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ
- (๓) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๒๙ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อตำแหน่งเลขาธิการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง
- (๔) ไม่ผ่านการประเมินตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติดีเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๓๑ เลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่เลขาธิการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๓ คณะกรรมการหรือกรรมการที่ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบตามมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๔ ดำเนินการเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาและจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๓๕ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๘ (๑) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การ และการบริหารงานขององค์การ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งเลขาธิการตามมาตรา ๒๘ ให้ประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ ด้วย สำหรับการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการจัดทำประมวลจริยธรรมขององค์การให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการเป็นครั้งแรกหลังจากที่ได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒

.....
.....